
SANKT OLAV

St. Olav utkommer en gang ukentlig. — Abonnement både for Inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig, i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, — for utlandet tillegg av vedkommende lands avisporto. Opsigelser må være Ekspedisjonen i hende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. — Annonser må være innsendt innen mandag aften. — Manuskript innen fredag aften.

INNHold: Til vår nye Biskop. — „Kristus i Eder - -!“ — Steinsviksaken og opinionen. — Har vi glemt dette -? — Fredstanker. — En mors oppgave i barnets eukaristiske oppdragelse. — Bokanmeldelser — Den franske journalist mademoiselle Rolland. — Herhjemme.

ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO - TELEFON 23743

RETT + OG + SANNHET

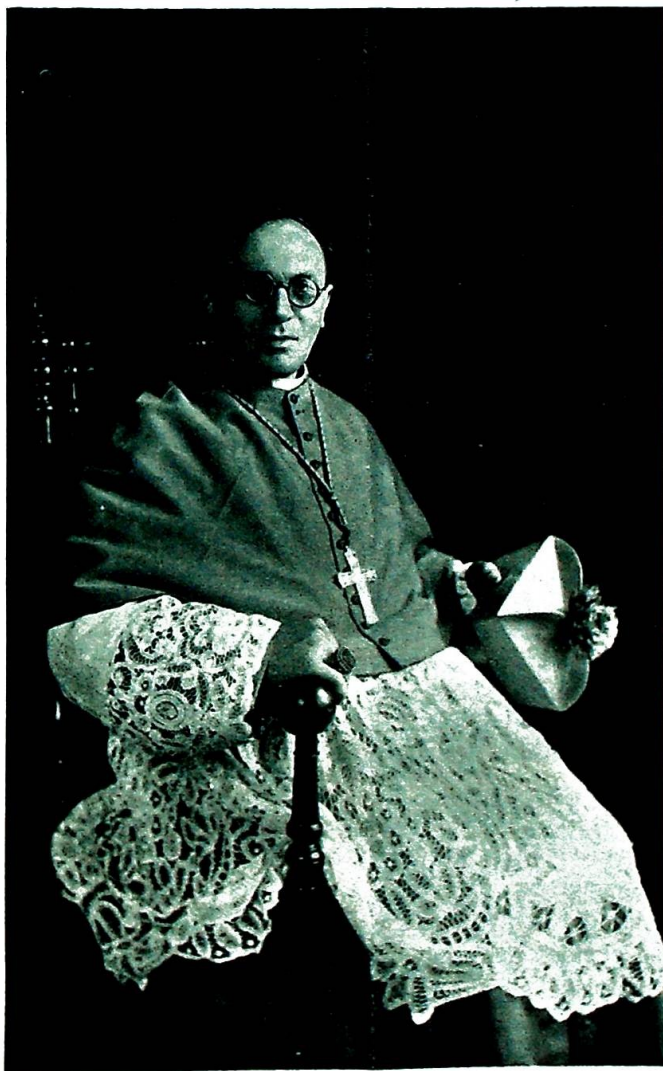
Til vår nye Biskop.

Atter samles vi som før
under bispestavens merke.
Det er banneret som gjør
Kirkens stridsmenn tro og
sterke.

Atter Seljas bispestol
står i glans av nådens
sol,
og Sankt Olavs tro kan
feire
nye stolte seire.

Høit i dagens glans du står,
og den velkomstsang som
klinger,
varmt fra våre hjerter går,
båret høit på bønnens
vinger:

Hil og sæl i biskopskrud,
overhyrde, sendt av Gud
for å reise ved ditt virke
Norges gamle kirke!

Store fedres stolte tog
glider stilt forbi vårt øie.
Fremst og fagrest lyser dog
helgenskaren i det høie:
Se, Sankt Eystein med sin
stav
og Sankt Torfinn står av
grav,
signer med sin forbønns
styrke
dig og alt ditt yrke.

Mangen kamp med gny og
drønn
må Guds Kirke ennu døie.
Hender folder sig i bønn,
øine skuer mot det høie.
Men når du, vår høvding,
står
i vår midte, trygt vi går:
Under bispestavens merke
er vi alltid sterke.

K. Kjelstrup.

„Kristus i Eder — —!“

(Efter «Christus und Du.»)

Apostlene kjente ingen annen forløsning fra synden, ingen annen overvinnelse av verden, ingen annen forening med Gud enn den: «I Kristus Jesus, vår Herre». Derfor var de også så fulle av troskraft, så fulle av kjærlighet og mot, så sterke som døden — ja sterkere enn den. Å være Kristus-bærer var deres høieste glede, også i forfølgelsene.

Hør hvad St. Paulus sier: «Kristus i Eder, herlighetens håp — Ham forkynner vi, idet vi formaner alle mennesker og belærer dem i all visdom for å gjøre alle fullkomne i Kristus Jesus. Derfor lider jeg, derfor kjemper jeg i hans kraft som virker mektig i mig — inderlig befestet og forenet i kjærlighet skal vi komme til den hele fylde, til den hele erkjennelse, til innsikt i Kristi hemmelighet. I ham er alle visdommens og erkjennelsens skatter skjult.»

Hvad apostlene engang preket slik, det taler idag liturgien til oss. Den er fra første til siste ord en Guds-tjeneste ved Kristus, med Kristus og i Kristus. Alt i den ånder den samme ånd som vi finner i Herrens avskjedstale og i apostlenes brever. Livet i Kristus innprenter den menneskene som det høieste livsmål.

Gjennom Kristi menneskelighet kommer vi frem til Hans guddommelighet — det er apostlenes og Kirkens lære. «Der gis kun *en* Gud og *en* formidler mellom Gud og menneskene, og det er Jesus Kristus.» Gjen-

nem Kristi menneskenatur strømmer Hans guddommelige lys, Hans guddommelige liv, Hans uuttømmelige rikdommer. Hvem som ikke ser eller overser Kristi menneskenatur kjenner ikke den vei, den bro, ad hvilken Gud kommer til oss og vi til ham. Hvem som ikke vil opta Kristi menneskenatur i sig skiller vinstokken fra grenene, sønderriver Kristus og Hans forløsergjerning og finner ikke Kristi velsignelse, Kristi lys, Kristi kjærlighet. Han lever i et åndelig mørke.

Ja sannelig: en kristendom som ikke legger vekt på Kristi menneskelighet kan ikke være en kjærlighetens religion. Den som ikke er gjennomtrengt av Kristi forløsningsverk, tenker sig Gud som abstrakt, utilnærmelig, kall, hjerteløs, sjelløs, umenneskelig rettfærdig, uhyggelig hellig. For ham er Gud en forferdelig avgrunn, fra hvilken han skynder sig bort og hvis erindring betar ham enhver glede og enhver lyst til munterhet. Enhver blomst, enhver sten blir ham mer tiltalende og kjærere enn hint fremmede vesen, som han kaller Gud. Derfor er det så uendelig viktig for vårt kristenliv, at vi kommer frem til en bevisst kristendom, et bevisst liv i Kristus, en bevisst pleie av vårt vesen i forbund med Ham. Kun den som lever slik i Kristus, kan si med apostelen. «Vi vet på hvem vi tror». Denne forbindelse med Frelserens menneskelighet må bli alle katolikkens bevisste eie.

Steinsviksaken og opinionen.

Nu da den vidløftige pressediskusjon omkring lagrettekjennelsene i Steinsviksaken etterhånden begynner å ebbe ut, kan det være av interesse å forsøke å gjøre op diskusjonens facit. Hvorledes har den offentlige opinion gjennomgående reagert? Som grunnlag for besvarelsen av dette spørsmål benyttes her særlig hovedstadspressens uttalelser.

Der må skjernes mellom to parallelle diskusjoner: den som gjelder byfoged Norem og den som gjelder den katolske moralteologi. La oss først drøfte diskusjonen om byfoged Norems stilling:

Det konservative «Morgenbladet», det liberale «Tidens Tegn» og det socialistiske «Arbeiderbladet» har straks redaksjonelt kritisert lagrettekjennelsen; samtlige tre aviser har tydelig gitt uttrykk for det helt riktige synspunkt, at lagrettens avgjørelse skyldes den ved usaklige vidneprov opagiterte antikatolske stemning. Det socialradikale «Dagbladet» har, omenn i mindre tydelige ordelag, redaksjonelt gitt uttrykk for den samme

opfatning; dette blads tradisjonsbundne innstilling overfor juryinstitusjonen har bevirket, at bladet ikke kunde si fra så tydelig som de mere konservative blade, da en kritikk mot lagrettens avgjørelse også inneholder en kritikk mot juryen som institusjon. — Det høikonservative blad «Aftenposten»s stilling skal senere bli drøftet.

Resultatet synes da å kunne resumeres omtrent således: Innen mere intellektuelle kretser av alle avskyninger er det en fremherskende opfatning, at der ved lagrettens avgjørelse er skjedd byfoged Norem stor urett, at hans behandling av Steinsvik-Riesterer-saken sikkert var subjektivt rettfærdig, muligens også objektivt riktig.

Det vil for «St. Olav»s lesere også være klart at byfoged Norems saksbehandling og byrettens dom var objektivt rettfærdige. Byfogden hadde ingen opfordring til å «gå katolikkenes ærender»; man har inntrykk av at han har behandlet denne sak med usedvanlig omhu, og at han med overholdelse av sin dommered ikke kunde

ha avsagt en annen dom. «St. Olav» har ikke mer og ikke mindre grunn enn andre blade til å forsvare byfoged Norem, fordi han har gjort sin plikt; kun kan man uttale håpet om at mennesket, dommeren, kunstneren og humanisten Norem må finne trøst for den urett som er overgått ham i sin egen gode samvittighet, og at samfundet vil skaffe ham den opreisning han har krav på.

Den annen parallele diskusjon gjelder religiøse spørsmål, særlig da den katolske Kirke og sannheten, derunder spørsmålet om den katolske moralteologis stilling til eden. Advokat Harald Ramms artikkel i «Morgenbladet» og «Aftenposten», gjengitt i «St. Olav» nr. 39 for 29. septbr., har fremkalt et svar fra sogneprest Normann. Dette svar er igjen blitt imøtegått i disse aviser (og i «Aftenposten») av pastor Irgens, hvis artikkel ikke er blitt besvart i «Morgenbladet» og «Tidens Tegn». I intellektuelle kretser synes den almindelige mening å være, at pastor Irgens' saklige og beherskede fremstilling har gjort videre diskusjon overflødig, hvad der bl. a. kom til uttrykk i en sympatisk innsendt artikkel i «Morgenbladet». La det endelig være nevnt, at enkelte lutherske prester — pastor Seland i «Tidens Tegn» og pastor Devold i «Morgenbladet» — har tatt avstand fra fru Steinsviks agitasjonsmetoder.

Man kan sammenfatte resultatet således:

Innen den del av den dannede almenhet, som ikke ser på religiøse spørsmål med evangelisk-lutherske skylapper, er den almindelige opfatning, at beskyldningen mot den katolske Kirke for prinsipiell umoral — ti anderledes kan fru Steinsviks og hennes geistlige sekundanterers påstande ikke opfattes — er ganske ubegrunnet. Man steiler nok ved enkelte ting — likesom den moderne ungdom f. eks. finner den katolske Kirkes standpunkt til «abortus provocatus» foreldet, eller endog oprørende — men man forstår at det hele er ledd i et system, som man må kjenne tilbunns for å kunne bedømme rettferdig, og at en rekke av de løsninger som enkelte kirkelærere drøftet og forsvarte for 200 år siden ikke lenger anerkjennes som riktige. Også blandt folk som inntar en fremtredende plass innen det lutherske menighetsliv finnes der dem som i stillhet har reagert mot den måte på hvilken fru Steinsvik og pastor Normann har angrepet den katolske Kirke; man skal ikke her nevne navn.

En stilling for sig inntar «Aftenposten». Allerede mellom de to lagrettekjennelser — før mortifikasjons-spørsmålet var avgjort — inntok dette blad en undertegnet artikkel som inneholdt en varm anerkjennelse av fru Steinsviks virksomhet. Etterat pressediskusjonen i

de andre blade var kommet igang, uttalte «Aftenp.» redaksjonelt at angrepene på lagrettens kjennelser var ubeføiet, ti «dommen kunde være riktig». Senere har bladet åpnet sine spalter for innlegg fra begge sider, og man må særlig fremheve professor ved Menighetsfakultetet dr. Hallesby's diskusjon med professor i rettsvidenskap dr. juris Knoph om grunnloven og trykkefriheten. De bidrag til studiet av den norske statsrett, som professor Hallesby her har gitt, vil ved sin dype, man kan si fantastiske originalitet, sikkert bli høit skattet av de juridiske studerende. Det fortjener å bemerkes, at professor Knoph har besvart professorens artikler med en engels tålmodighet. — Videre har professor Hallesby rettet et angrep på pastor Irgens i anledning av dennes svar til pastor Normann og andre. I sin første artikkel har professoren holdt sig til en forholdsvis behersket tone, men i sitt svar på pastor Irgens tilsvaer har professoren — beklageligvis for ham selv — benyttet en tone som synes å være hentet like fra «St. Peters himmeløkler».

Man vil muligens finne det forunderlig, at «Aftenposten» har inntatt en så forskjellig holdning fra sine kolleger «Tidens Tegn» og «Morgenbladet». Forklaringen er vel først og fremst, at «Aftenposten» står nærmere den gamle lutherdom; den er ganske enkelt mer *evangelisk-luthersk* innstillet enn hovedstadspressen forøvrig. Og så er det en del andre momenter som ikke bør oversees: «Aftenposten» er Norges største, rikeste, mest utbredte avis. Ved sin hele tone har den forstått å vinne innpass i de brede lag på en ganske annen måte enn noget annet presseorgan. En meget stor del av dens lesere er virkelig evangelisk-luthersk innstillet, og har virkelig *instinktivt* trodd at fru Steinsvik har lidt urett og trodd på hennes påstand om at katolisisme og umoral er identiske. «Aftenp.» er også i mere utpreget grad enn andre aviser et økonomisk foretagende: det må ta hensyn til abonnentenes ønsker. (I den forbindelse bør det selvfølgelig ikke glemmes at «Aftenposten» av sine inntekter utreder meget store beløp til veldedighet og at bladet ved sin popularitet i de brede lag utgjør et uvurderlig boldverk mot kommunismen).

De forhold, som er nevnt ovenfor, forklarer «Aftenposten»s redaksjonelle standpunkt, forklarer at bladet har latt professor Hallesby fylle spalte efter spalte med bizarre grunnløvsbetraktninger, at det har inntatt artikler av denne, holdt i den tone, som ovenfor er karakterisert, at det ikke viser helt ut den samme *raskhet*, når det gjelder å innta svar fra katolsk hold, som når professoren er på krigsstien — og likeledes følgende

forhold: I sitt første angrep på pastor Irgens hadde professor Hallesby — eller redaksjonen — satt som overskrift: «Katolikkene og sannheten». I sitt tilsvaret benyttet derfor pastor Irgens, hvad der jo ikke er helt overraskende, den samme overskrift. I en «hale» til

pastor Irgens artikkel finner «Aftenposten»s redaksjon i den anledning å burde uttale: «Siden den apostoliske administrator har gitt ovenstående overskriften «Katolikkene og sannheten» o. s. v.

Refleksjonene gjør sig selv.

s. s.

Har vi glemt dette —?

(Efter G. Dörner).

I sin bok «Der Geist des Ganzen» skriver Julius Langbehn: «Hos protestantene går bare barna, hos katolikkene også de voksne, rundt, allerede her på jorden, med englefølge.»

Ja, det er riktig. I vår hellige Kirkes lære finner vi de vidunderligste forklaringer og fremstillinger av englenes vesen og virksomhet. «Disse den evige visdoms første skapninger, den mektige allmacts første mester- verker» — kaller St. Augustinus dem. I Liturgien gir Kirken oss selv anvisninger og eksempler på dyp, ekte ærbødighet for englene, og den opdrar menneskeheten til stadig å få en nærmere og inderligere omgang med disse vesener. Men dessverre — ofte kan det allikevel se ut som Langbehn ikke har rett, men som om også vi har den uriktige forestilling, at skytsengelen er noe som bare hører barnealderen til og at tanken på vår skytsengel bare har betydning for oss, mens vi er barn. Vi voksne er allfor ubevisste og uvitende til helt å forstå og vurdere den nåde som det er, at vi hver eneste dag ledsages, beskyttes og inspireres av vår egen personlige engel. For engelens oppgave er mer vidtrekkende enn bare å beskytte oss. Dens store oppdrag er å føre oss, og for dette oppdrags skyld har vår kjærlige Fader satt dem ved vår side. Skulde vi voksne i dette vanskelige og forvirrende liv trenge mindre til en veileder enn barna?

I den hellige skrift leser vi en rekke eksempler på, hvorledes mennesker er blitt ført av engler. Vi skal bare nevne noen: 2. Mosebok, 23, leses: «Så talte Gud Herren: Se, jeg sender min engel, at han skal gå foran dig og bevare dig og føre dig til det sted som jeg har beredt for dig. Gi akt på den og hør dens stemme!» Ps. 90: «Gud har for din skyld befalet sine engler —» Matth. 18, 10: «Se til at I ikke forakter noen av disse små, ti jeg sier eder: deres engler skuer stadig min Faders åsyn som er i himmelen».

Hvor selvfølgelig og sterk troen på englene levde i Urkirken, ser vi ved Petri befrielse av fengslet, hvor de forsamlede troende mente da de så ham: «Det er Hans engel». Sier ikke disse ord klart og tydelig, at de første kristne var overtydet om, at Petrus hadde en engel?

Hos kirkefedrene finner vi en mengde utsagn, som beviser, at troen på skytsenglene og ærbødigheten for dem har levet fra de eldste tider. Basilius sier således: «Ingen vil benekte at hver troende har en engel ved sin

side som opdrager og hyrde, når man husker de ord: forakt ingen av disse små». St. Chrystomos lærer: «Antallet av skytsengler retter sig efter antallet av de troende, fordi hver troende har en engel. Vi bør derfor, når vi vet at vi har en engel, alltid være så beskjedne at vi husker, at der går en opdrager av oss ved vår side». St. Hieronymus skriver: «Så stor er sjelens verdighet at enhver sjel fra det øieblikk av at den fødes, blir gitt en engel ved sin side for å beskytte den». I den romerske katekismus ser vi Kirkens lære om englene og skytsenglene.

I helgenenes liv finner vi et utall av eksempler på, hvorledes de har hatt et inderlig samkvem med sine engler, og alltid har rettet sig efter deres anvisninger. Som klassisk eksempel kan vi nevne den hellige Fransiska Romana. Også hos Petrus Canisius finner vi en bevisst forbindelse med hans engel, som hjalp ham i alle hans apostoliske virksomheter.

Vi kan hele dagen igjennom finne mange anledninger, hvor det kan være verdifullt for oss å dvele i tanken på vår skytsengel, og være lykkelige i den bevissthet, at vi *har* en engel i vår nærhet — uten at vi derfor selvfølgelig må gi denne skytsengeltanke en uforholdsmessig plass i vårt religiøse liv. Der behøves ikke annet enn at vi later oss gjennomtrenges av en konkret levende tro på en forbindelse mellom vår engel og oss, at vi lar oss inspirere av tilliten til dens kjærlighetsfulle og vise førelse, og tror på dens beredvilighet til å hjelpe oss i alle våre gode ønsker og påkallelser. Hvor er det ikke en fruktbar tanke — både i oppdragelsen og i sjelesorgen — å fremheve engelens tilstedeværelse, førelse og virksomhet! Og ennu fruktbarere kan engle-ærbødigheten forme sig for oppdragelsen og skoling i apostoliske virksomheter. Ti også menneskene er av Gud betrodd et ansvarsfullt englevirke, når det får overdratt rådende, hjelpende og ledende omsorg for andre. Engelen kom til Philippus og opfordret ham til å gå til dronning Candaces sannhetssøkende hoffmann og forklare ham den hellige skrift. Hvorfor gjorde englen ikke dette selv — den hadde dog et langt dypere innblikk i Guds hemmeligheter enn et menneske kunde ha? Hvorfor formante englen den romerske høvedsmann til å la Petrus innføre sig i de hellige sannheter? En engel talte til den befriede apostel: «Gå og tal i templet til alle folk om alle livets ord!» Er ikke alle disse begivenheter tyde-

lige fingerpek fra Gud, at han lar menneskene også føre av mennesker?

Så mange barmhjertighetsverker som der finnes — like så mange skytsengel-tjenester gis der. All hjelp som kommer til den nødlidende kan for ham være en veiviser til Gud, fordi han i den hjelpendes godhet ser en stråle av Guds godhet. Og over den måte som vår egen skytsengel-tjeneste kan forme sig på har dr. Ignaz Klug skrevet så fint og dypt i sin «Jahrbuch der Seele», at man ikke kan uttrykke det vakrere: «Man må være ytterst varsom når man velger den vei, ad hvilken man vil møte det menneske, som man skal føre og lede, og hvis skytsengel man skal bli. Man må ikke først la dette menneske kalle på en — man må alltid være der hvor han trenger denne engeltjeneste. Sakte og varsomt må man gå — aldri være påtrengende. Man ser jo heller ikke sin skytsengel — den er der bare. Vel kan vi mennesker ikke gjøre oss usynlige — men vi må bare merkes som et pust, en hilsen fra den guddommelige godhet, om vi skal kunne gjøre skytsengel-tjeneste for et medmenneske. Og våre hjelpemidler må velges med den yderste varsomhet — et bedende blikk, et veloverveiet, kjærlighetsfylt og dog av hellig alvor båret ord, et brev, en vennskapelig samtale på tomannshånd, en velvalgt bok til den, som så ofte valgte feil lesning selv, en moders milde formaning, en faders varme tale, en søsters innflytelse på sin bror, et vennskapsråd til en venn eller en sjelden gang et hårdt grep for å rive en svimmel mann bort fra avgrunnen, de gode ord som ledsager en almisse — og først og fremst det, som aldri må mangle og som må ledsage enhver engeltjeneste: forbønnen for en menneskesjel, hvad enten denne er nær eller fjern, levende, syk eller død — hvad enten den vandrer her eller er hinsides graven — alt dette er midler og veier for en skytsengels tjeneste her på jorden.

Og der hviler en særlig velsignelse fra Gud over et slikt virke: den som utøver det vil etterhvert langsomt men sikkert bli tvunget til å vokse sig større enn han er. Det menneske, mot hvilken man har vist en engeltjeneste, ser ganske naturlig og uvilkårlig op til den, som møtte ham på englevis, og intet alvorlig menneske og intet strebende menneske kan vel i lengden bære, at man ser op til det, uten at det forsøker å rekke og strekke sig for å møte sitt eget idealbillede og komme på høide med det. Jeg vilde ønske at enhver, som leser dette, vilde sette sig for engang å vise en sann engeltjeneste mot et medmenneske, og derved prøve riktigheten av hvad jeg sier. Men jeg må advare mot en stor fare: den som ikke selv vet sig sterk og befestet, han må søke å bli det før han tenker på å hjelpe en annen, før han vil redde en vaklende, og navnlig før han vil søke å bli en reddende engel for en menneskesjel som vandrer mot avgrunnen. Ti mange vilde gjerne dette, men blev i stedet til det menneskes fordervelse, fordi den annens syndebyrde var så tung at den rev ham med sig i dypet. Men når Gud lar sin Nåde understøtte og medvirke finnes der intet så edelt på jorden som å bli skytsengel for et medmenneske.»

Trofasthet og urokkelig tillit til sin skytsengel, lyd-

hørhet for dens vilje og pleiende den samme offervillige vilje frem i sig selv, å ville bli engelen lik for andre — det er edle livsmål!

Johannes Zwerger, fyrstbiskop av Seckau:

«Hvor er omsorgen for sjelenes frelse en viktig og vanskelig sak! Ja — vår hellige Kirke sier, at selv for en engels skuldre er denne byrde så fryktelig at hver verne-engel kun får en enkelt menneskesjel å føre. Dette ansvar, som fikk selv vår guddommelige Frelser til å synke til jorden i oljehavens ganger, badet i blodig sved! Hvorledes er da en biskop, et stakkars menneske stillet, som skal stå til ansvar for tusener av sjeler! Disse alvorstanker er grunntonen i enhver samvittighetsfull prestesjel, men de bæres av tilliten til Guds barmhjertighet og utelukker ikke den ekte fri-modighets glade sinn under dagliglivets mangelhånde inntrykk. Det er hemmeligheten ved den katolske prests evne til å spre munterhet og livsglede om sig.»

Fredstanker.

Efter Mgr. Rossillon, erkebiskop av Vizagapatam, om det protestantiske apostolat i Indien.

Vi finner i «Le Missionnaire Indien», Erkebiskop Rossillons tidsskrift, følgende tankevekkende refleksjoner over det katolske og protestantiske apostolat, som i øieblikket må sies å ha aktualitetens interesse også for oss herhjemme:

«Katolikkenes høst har vært stor herute i de siste ti år, men protestantenes er også rik — man kommer sannheten nærmest ved å si, at protestantene har gjort forholdsvis større fremskritt enn vi. Jeg vet vel, at man kritiserer deres tilhengeres verdi, de omvendtes fasthet og de midler, hvormed de får de innfødte til å omvende sig. La oss se bort fra denne kritikk, som i mer enn et tilfelle kan vende sig mot oss selv og la oss innrømme, at mange av disse protestantiske misjonærer arbeider med iver og ofrer sig helt for å kunne omvende sjeler, og at de også får disse omvendelser i stand. Blir vi selv større ved å gjøre dem mindre?»

Slik ligger tingene an og vi har kun et å gjøre: å opofre oss ennu sterkere og mer brennende for sjelenes frelse og sette ennu mer inn av vår arbeidskraft for å vinne menneskene for Kristus. Det er den eneste kristne måte å kappes på, og den eneste, som vilde bli bifalt av vår Frelser. Hvorom all ting er, så innebærer all denne splittelse et tungt problem: den forgifter nemlig hedningenes sinn, fordi disse ikke forstår noe av denne kristne strid.

Og på grunn av denne splittelse, denne strid, på grunn av de mange kristne sekter — akk, hvor meget

spilt iver, hvor mange tapte krefter, hvor megen for-gjeves anstrengelse, hvor mange forargelser skygger ikke for den gode vilje, og først og fremst: hvilke økonomiske hjelpemidler opslukes nu til ingen nytte og hvor megen tid mistes ikke, fordi vi bygger kirker mot kirker, skoler mot skoler, asyler mot asyler, hospitaler mot hospitaler, og fordi den ene organisasjon går i veien for den andre! Man rystes helt inn i sjelen når man tenker på dette!

Vi står sørgende overfor dette at Kristenheten er splittet. Men sikkert er det, at *overfor Gud er vårt ansvar ikke å omvende alle mennesker til vår tro, men å skape alle mennesker en mulighet for, at de kan bli frelste.*»

En mors oppgave i barnets eukaristiske oppdragelse.

(Efter Mm. Cozè).

En mors første plikt og den som går forut for alt annet, er å lede sitt barns moralske oppdragelse. I Eukaristien finner hun den beste hjelp dertil. Dersom Kristus venter på oss for å rense oss og gi oss et nytt hjerte — vi som er så syndefulle og så livstrette — hvor meget mer ønsker Han da ikke å møtes med de uskyldige små sjeler i våre barn. Litt etter litt vil Han gjennomstråle dem med forståelsen av det overnaturlige liv.

Der mangler ikke beviser på at i de helliges sjeler, selv i våre dager, arbeider Vår Frelser uten at omgivelsene har hjulpet til — men dette er allikevel undtagelser som de hellige selv er undtagelser — i alminnelighet ønsker Gud selv vår medvirken til å åpne barnas hjerter for Ham.

Den innflytelse som utgår fra familiemiljøet er sikkert den aller viktigste i et barns liv. Dersom barnet lever i en troens atmosfære, dersom det ser et virkelig kristent liv praktisert av sine første veiledere, vil såkornet falle i den gode jord. Men desverre er det kun de færreste av selv våre troende familier som i våre dager kan skape et slikt fredelig miljø. Oftest er det moren alene som midt imellem omgivelsenes likegyldighet må bearbeide den lille sjel. «Et barn,» sier pater Sertillanges, «er som en hostie som Kristus har konsektrert ved å si: Det som I gjør mot en av disse små, har I gjort mot mig.» Og Han tilføier: «Moren åpner himmelen for de små sjeler og hjelper dem på de første skritt imot den gjennom den kristne oppdragelse.»

Der gis ikke større og edlere arbeid på jorden enn å føre det liv, som man har skjenket sine barn, imot dets bestemmelse. Og hos mange kvinner våkner samtidig med at de blir mødre en slags instinktiv pedagogikk, som må gjennomarbeides ved tanker og ettertanke og styrkes med gode prinsipper, og ønsket om

å gjøre alt for barna så forsvarlig for Guds åsyn som mulig. Den moderlige kjærlighet er det første og det største middel som en mor fått skjenket, for å kunne nå dette mål. Lenge før det lille barn forstår meningen med sin mors tale, forstår det den moderlige kjærlighet. Og moren er suverén over barnesjelen fra den første stund, da det begynner å vite hvad religion er.

Det er godt når moren kan be — først i barnets nærvær, siden med det. Best er det om hele familien kan be sammen og at man gjør barnet fortrolig med krusifikset og gjør Guds navn kjent og elsket av det. Litt etter litt kan man vise det billeder fra bibelen og forklare det korsveien. Alle omstendigheter som kan tjene til å vekke og befestet det religiøse liv må utnytted. La barnet tidlig følge med til messen, la det følge med sin mor når hun avlegger besøk ved det hellige Sakrament, så at disse handlinger blir barnets første erindringer. Fortell det om hellige barns liv — f. eks. om Tarcisius. Kristi-legemsfest-prosesjonen vil hurtig vekke dets lengsel efter kommunionen, som man til å begynne med må fortelle det om på en måte som er tilpasset den barnslige forestillingsevne. Det viktigste er at barnet blir helt impregnert av religiøse tanker og følelser, så disse blir en del av barnet selv — lenge før det er sig bevisst, at slik er tilfelle. Religionen må blande sig med dets første erindringer og efterhvert som forstanden og eftertanken våkner, fører man det først til bønnen og så til katekismens begynnelsesgrunner.

Det vanskeligste er absolutt å få et barn til å forstå messens gang. Men alle barn, som ikke er blitt bevisst motarbeidet på dette område, har en naturlig hengivenhet for alle kirkelige ting, og det er konstatert mange ganger, at selv barn på fem år har uten å kunne lese omhyggelig fulgt alle prestens handlinger, og forstått, at nu fødtes Kristus på alteret. Derfor må man fortelle barnet om og om igjen, helst efter hver messe, hvad det er som er foregått — der er nemlig intet vunnet, hvis barnet går i kirke og kjeder sig. Det må følge med i det som skjer. Og har først et barn lært å bli glad i messen og i alle de kirkelige handlinger, er liturgien en mektig hjelp i oppdragelsen. Hvis man gjør sig den uleilighet hver søndag å gjennomgå og tale om evangeliet med sine barn, tale om de tanker som står i forbindelsen med dagens fest, de dyder som den minner oss om og de eksempler, som den fører frem for oss, kan man i løpet av et år fremelske en fullstendig religiøs innvielse. Og den er ikke skjedd dogmatisk, men på grunnlag av selve livet — selve det på engang praktiske og mystiske liv.

Omkring det syvende år kommuniserer barnet første gang. Man må tale meget med det om denne hellige begivenhet og få det til å forstå at det er en nåde som Gud skjenker det for at det bedre kan kjempe mot sine feil, og bedre opfylle alle sine små plikter. Dette er begynnelsen til den samvittighetsransakelse, som er så betydningsfull for det kristne liv. Og med kommunionen får mødre den beste hjelp i sitt barnekorstog — efter hver kommunion kan der finne lange fortrolige samtaler sted om det oplevde, og gode forsetter kan

fattes til gjensidig hjelp i kampen mot fristelsene og synden. Og lykkelig det barn, som når det skal fermes, finner hellige og øvede hender, som kan og vil hjelpe dets moder i dets veiledning mot det evige liv!

Det er ofte nu slik, at den religiøse oppdragelse helt påhviler hjemmene, og at der i skolene så langt fra hjelpes til, tvertimot ofte motarbeides direkte eller indirekte. Men ingen mor må opgi motet av den grunn — bare fordoble sine bønner og sine anstrengelser og bare søke, sammen med barnet, mest mulig hjelp og støtte i Eukaristien. Og inn i barnets hjerte bygger hun nu de prinsipper som man har kalt den kristne moral.

Og aldri er Eukaristien så nødvendig som i de vanskelige år, da gutten blir mann og piken kvinne. Da legges der beslag på hele en mors intuitive forståelse, så hun kan vedbli å lede uten nogen gang å bli tyrann. Gjennom lesning, gjennom høytlesning, gjennom gjestfrihet mot de unges venner kan hun vedbli å være sine barns venn, selv og nensomt kan hun lede de unges gudstjeneste fra å være personlig til å bli i samfund. I de år kan megen høst gå til spilde, hvis de vanskelige karakterer utvikler sig på en måte som en mor ikke hadde tenkt sig muligheten av. Men selv om høsten modnes sent, og det en stund kan se ut som om den ikke greier livets påkjenning, så blir en mor dog aldri trett. Har hun forstått å knytte erindringens bånd mellom sig og barnet og Eukaristien, så kommer før eller senere den stund hvor disse erindringer våkner med full kraft igjen og fører barnet til bake til sitt jordiske faderhjem og derfra til det himmelske.

Bokanmeldelser.

Dr. th. Fr. Reimeringer: «Christus und du». (Verlag Das innere Leben. Oranienburg. Berlin).

Denne bok er en samling artikler som har stått i det utmerkede lille tidsskrift «Das innere Leben», og av dets redaktør, dr. th. Fr. Reimeringer bearbeidet i bokform. Bokens bærende idé er virkelighetsgjørelsen av det som Paulus kaller «Kristus i mitt jeg» — forkynnelse av en kristendom som er personlig liv i en Kristi etterfølgelse med utspring i en dyp vesensforening med Kristus — stadig kommunion, kan man si. Den er derfor en veiviser i mystikk — en banebryter for Guds Nåde, slik at denne kan virke direkte og uhemmet av de subjektive følelser og tanker. Riktig lest og forstått er boken derfor en renselsesprosess, en sjelelutring ad erkjennelsens vei. Den avgir herlig meditasjonsstoff og bygger på det moderne menneskes mentalitet, slik at dens anvisninger er lett tilgjengelige og gjennomførlige for alle som har «den gode vilje».

Wilhelm Peuler, S. J.: «Jugend spricht im Chor». (Herder & Co.).

Talekoret er en kunstnerisk foreteelse som var velkjent i antikkens dager, men nu på ny er vokset organisk frem av vår egen tid og dens innstilling på

en helt særpreget måte — derfor kan man ennå ikke betrakte den som en fullferdig uttrykksform. Delvis er talekoret på det eksperimentelles stadi, men grunnidéen: å virkeliggjøre det i fellesskap uttalte ord, den i fellesskap oplevede tanke, er så katolsk, så hvilende på den konkrete samfunnsfølelse, at dens sannhet kommer sikkert til å føre talekoret frem i forreste rekke blandt våre kunstneriske uttrykksmidler.

I denne bok gir den kjente ungdomsleder, pater Peuler S. J. først en fremstilling av talekorets teknikk. dets arbeidsfelt og dets begrensning og fører dertil et utvalg av dikterverker som er skrevet utelukkende med talekor for øie. For oss har disse dikterverker nærmest verdi som impulser — som retningspekende for alle som har med ungdomsarbeidet å gjøre og her vil finne et nytt hjelpemiddel til å styrke livet og samholdet i foreningene. Boken er ganske billig og anbefales varmt.

Martin Manuwald, S. J.: «Christuskreise». (Herder & Co.).

Boken er dedisert «Ungdommen og dens førere» og dens formål er å tegne Kristusbilledet inn i ungdommens hjerter. Den er skrevet for alle de som ut av sitt fulle hjerte «vil se Jesus». Som hjelpemiddel anvises der nu å danne «Kristuskretser»: å forene sig om en prest eller dertil skikket lægmann og ta små stykker av Evangeliet frem, utdype dem ved samtale og til sist samler da den ledende alle de enkelte trekk til en krets, et levende Kristusbillede, et avsluttet hele. Det var Kristus selv som dannet den første Kristus-krets da Han sa til de to første disipler, som nølende spurte etter hans bopæl: «Kom og se!»

«Christuskreise» er en enkel men intens fremstilling av episoder fra Kristi liv, som utdypes og belyses. Etter hver av disse små betraktninger forteller derpå forfatteren et lite trekk av et eller annet menneske, som viser, hvorledes dette menneske har arbeidet på å virkeliggjøre en Kristi etterfølgelse i sin hele innstilling. Hele bokens bærende idé er et såkorn, som sikkert mange steder vil finne den gode jord, og spire op til en rik og velsignet høst. Den er så almen-kristelig-menneskelig, at den er internasjonal: dens anvisninger vil således av alle, som har med ungdom å gjøre, kunde følges heroppe med like så velsignelsesrike resultater som i dens hjemland.

Helene Pagés: «Jubelt und seid froh». Illustrert av *Walther Meyer-Speer*. (Herder & Co.).

Boken betegner sig som en festgave for kommuniionsbarn, og betegnelsen er riktig: det er en samling henrivende legender, fortalt i et språk, som gjør dem levende og anskuelige for barna, og gir dem retningslinjer for det daglige liv. Jeg kan ikke tenke mig noe mer anvendelig, enn om en far eller mor vilde bruke denne lille samling til å gjenfortelle et stykke av om kvelden for barna før aftenbønnen — de er lett oversetelige, selv med et minimum av kunnskaper i tysk.

E.

Den franske journalist mademoiselle Rolland

som døde i Trondheim og blev begravet den 6. ds.

Få land har så mange begavede kvinner som Frankrike. Det hører ikke til sjeldenhetene å lese om dem i utenlandske tidsskrifter. For en tid siden bragte vi en artikkel nettop om en berømt farende fransk kvinnelig forfatter, opdagelsesreisende og journalist, Tityna het hun. Vårt land hadde i sommer besøk av den franske kvinnelige journalist *Lina Rolland*. Hun vilde sikkerlig se og berette om de lyse netters land, og dampskibet «Polarlys» førte henne nordover. Da hun på tilbaketuren nådde Trondheim, blev hun så alvorlig syk at hun måtte bringes på Trondheims sykehus. Der lå hun håpløs syk til hun for noen dager siden døde. De enkelte fremmede mennesker, som kom og satt hos henne, forteller, at når hun våknet av den døs hun for det meste lå i, ropte hun på sitt vakre sprog: jeg vil leve. Sikkert har de mange livsoppgaver, mademoiselle Rolland hadde satt sig, da passert forbi henne — og hun har følt at dette kunde ikke være meningen med dem: Livet slutt — og så her i et land mot den evige sne og kulde. Hun som bodde i Marokko etterat hennes foreldre var død. I varme og sol, hos en onkel, som stod henne nær.

I St. Olavs kirke blev hun bisatt. I kirken var møtt frem den franske konsul *Klingenberg* og fru, overlæge dr. *Holmsen* og flere av sykehusets sykepleiersker. Og så nogen få som hadde vært hos henne — og nogen få for hvem hun var helt ukjent. På den hvite kiste stod der tre ord hun ikke forstod: Sov i ro. Men oppe på kisten lå blomster, glødende og varme, med en takk fra dem som sørger over henne: General de Loustal, hennes onkel i Marokko, ingeniør Rolland, hennes bror i Luxemburg, madame Renée Alexis i Cavalaire. Der lå kranser fra Legation de France og fra den franske konsul i Trondheim, Ingvar Klingenberg. Seks høie vokslys brente ved siden av kisten og 12 lys på alteret — og det lange katolske begravelsesritual blev utført av tre prester. Sognepresten til St. Olavs kirke besteg prekestolen og talte:

Vi står ved båren til en ung dame som drog til det høie nord i livslyst og livsglede, da døden tok henne. En menneskelig sett sørgelig skjebne — og dog, det jordiske liv er begynnelsen til det evige. Det er vår trøst. Som Jesus blev begravet i jorden skal vi begraves i den — ikke brennes — og vi skal som ham engang opstå. Men vi kan ikke, som martyrene, stedes for Guds åsyn med engang, vi er ikke rene nok til det. Vi må lutres gjennom skjærsilden. Da alle vi kristne står i forbindelse med hverandre, tror vi at de hellige i himmelen kan gå i forbønn for henne, og vi tror at bønner kan hjelpe henne til hurtigere å nå Gud. Enda vi ikke har sett den vi bærer til graven idag, ber vi for henne. Jesus er død for oss alle, også for denne sjel. Han ønsker at også hun snart må komme til ham, og det er en glede for Jesus, når vi bidrar til at hennes sjel snart kommer

til de himmelske riker. La oss øve den kjærlighetsgjerning å sende bønner til den aller høieste, at Hans engler må føre hennes sjel inn i paradiset.

Efter messen blev kisten ført til Tilfredshet kirkegård — og der skal så Lina Rolland hvile i norsk jord.

(Efter «Adresseavisen», Trondheim).

Herhjemme: —

Oslo.

Hans Høiærverdighet biskopens ankomst.

Biskop Mangers vil på sin vei hjem fra utlandet stanse et par dager i Fredrikstad. Opholdet der er av rent privat karakter, idet Hs. Høiærv. har til hensikt å få litt hvile efter de siste ukers reiser og anstrengelser. Administrator vil reise ned til Fredrikstad lørdag og ledsage biskopen tilbake til Oslo søndag morgen. I biskopens følge vil også være hr. arkitekt *Leo Müller* og hr. konsul *Berrum*.

På Østbanegården vil der være fremmøte av Mgr. *Snoeys*, Dominikanernes prior, *Père Béchaux* og medlemmene av St. Olavskirkens forvaltningsråd, d'herrer disponent *Carelius*, grosserer *Chr. Müller* og arkitekt *Kollerud*. Ved kirkedøren vil biskopen bli mottatt av St. Olavskirkens sogneprest Mgr. *Kjelstrup* og den øvrige geistlighet. Ved pontifikalmessen vil Mgr. *Kjelstrup* være diakon, sogneprest *Breukel* subdiakon og Mgr. *Irgens* assisterende prest, mens pastor *Laudy* vil være ceremonimester.

Det bringes i erindring:

Adgangskortene til St. Olavs kirke gjelder også som adgangskort til høitideligheten i gymnastikksalen på St. Sunniva skole og må fremvises ved inngangen til denne.

Fellesbasaren

til inntekt for St. Olavsforbundets lokalforeninger i St. Olavs og St. Halvards menigheter åpnes som man vil se av annonsen søndag den 30. ds. kl. 7 av Hs. Høiærv. Biskop Mangers. St. Olavsforbundets arbeide er av så vidtrekkende betydning for vår hellige sak, at Mgr. Mangers selv personlig vil vise den sin interesse ved å komme som den første besøkende, og derved foregå oss andre ved sitt eksempel. La oss følge det! La det være en æressak for oss alle i en ganske almindelig dagligdags handling å vise vår gode vilje til virkelig å la oss føre av vår nye biskop — la det vise sig i basarens resultat.

— Et utmerket underholdningsprogram hver kveld og en god kafé vil gjøre basaren til et behagelig møtested den tid den er åpen — og chansen for å vinne nyttige og vakre ting står i forhold til ens offervilje. Basaren anbefales varmt!